

Datum
2020-03-12
Adress

Yttrande

Diarienummer
SN-2020-183

Till
Revisorskollegiet

Remiss om Granskning av upphandlingar och inköp

SR-2019-79

Serviceämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Serviceämnden ser positivt på att revisionskontoret har granskat nämndens arbete med upphandling och inköp. Nämnden instämmer i huvudsak med revisorskollegiets iakttagelser, bedömningar och rekommendationer och kommer att vidta ett antal åtgärder i enlighet med revisorskollegiets rekommendationer. Nämnden har dock synpunkter på genomförandet av enkätundersökningen i granskningen, vilket har betydelse för utfallet av densamma.

Yttrande

Serviceämnden ser positivt på att revisionskontoret har granskat nämndens arbete med upphandling och inköp. Nämnden instämmer i huvudsak med revisorskollegiets iakttagelser, bedömningar och rekommendationer och kommer att vidta ett antal åtgärder i enlighet med revisorskollegiets rekommendationer.

Serviceämndens synpunkter på genomförande av enkätundersökningen

Nämnden har synpunkter på genomförandet av enkäten vilket har betydelse för utfallet av densamma.

Vissa kategorier av respondenter som fick enkäten är anställda som i sitt uppdrag inte kommer i kontakt med att göra inköp eller upphandlingar och som därmed inte är relevanta att fråga. Genom att enkäten besvarades av respondenter som inte är relevanta menar nämnden att resultatet av enkäten bör ifrågasättas.

I granskningsrapporten beskrivs syftet både med själva granskningen och med den enkät som skickades till ett antal medarbetare. På sidan 4 punkt 2.2 under rubriken *Syfte och revisionsfrågor* står det ”c) Säkerställer granskade nämnder att det finns tillräcklig kompetens samt att ansvariga erbjuder ett tillräckligt stöd för att utföra upphandlingar?” samt på sidan 5 punkt 2.3 andra stycket ”... i syfte att kartlägga om de som gör direktupphandlingar och

avrop anser att de har tillräcklig kompetens för uppdraget...” För att uppnå dessa syften menar nämnden att respondenterna i enkäten borde ha stämts av med serviceförvaltningen. De kategorier som fick enkäten, men som i sitt uppdrag inte kommer i kontakt med att göra inköp eller upphandlingar, kan ha svårt att bedöma om en fråga är relevant eller ej. Till exempel snickare på kommunteknik eller lokalvårdare inom städservice. Hade urvalet av respondenter i enkäten stämts av med förvaltningen hade vi kunnat beskriva organisationen och vilka kategorier av anställda som var relevant att fråga utifrån granskningens syfte.

Servicenämnden har ett brett uppdrag av verksamheter och tjänster. Förvaltningen har cirka 1500 anställda och många av dessa gör aldrig inköp eller upphandlingar.

Det är därför förvaltningen medvetet valt att tillämpa organisationen med ”lokala” inköpssamordnare med kompetens kring inköp och upphandling på varje avdelning. Det är dessa verksamheten ska vända sig till vid behov av stöd och hjälp vid inköp/upphandling. Dock ser nämnden att den behöver informera mer och tydligare om upplägget med lokala inköpssamordnare.

Servicenämndens kommentarer till Revisorskollegiets sammanvägda bedömning av servicenämnden

Följsamheten mot LOU

Nedan under rubriken *Servicenämndens åtgärder utifrån revisorskollegiets rekommendationer* beskrivs ett antal åtgärder nämnden kommer att vidta i syfte att öka regelefterlevnad och angelägenhetsgraden hos de medarbetare som kommer i kontakt med inköp och upphandling.

Intern kontroll

I nämndens internkontrollplan för 2020 fastställs att förvaltningen under denna granskningsprocess själva identifierat brister vad gäller dokumentation av och kompetens kring upphandlingsprocessen. Nämnden kommer därför under 2020 att vidta åtgärder för att uppnå regelefterlevnad vid direktupphandling och avrop av ramavtal.

Oegentligheter i inköpsprocessen

Nedan beskrivs åtgärder som avser att ytterligare öka kompetensen och förståelsen för gällande riktlinjer och regler.

Servicenämndens åtgärder

Servicenämnden kommer att vidta ett antal åtgärder i enlighet med revisorskollegiets rekommendationer.

Dokumentation

Genomföra systematiserad och löpande dialog mellan chefer och medarbetare om inköp och upphandling.

Se över om kretsen av medarbetare som ska delta i utbildningar/kompetensutveckling kring inköp och upphandling behöver breddas.

Sprida information inom förvaltningen att tjänsten direktupphandlingssupport kan användas vid behov av hjälp.

Tydliggöra inköpsnätverkets syfte, uppdrag och ansvar.

Tydliggöra information om ramavtal

Förvaltningen har flera komplexa ramavtal. Varje avdelning inom förvaltningen ansvarar därför för sina avtal samt har inköpssamordnare som ska kontaktas i samband med behov av hjälp vid inköp och/eller upphandling. Den organisationen behöver och kommer att tydliggöras inom förvaltningen.

Genom stadens nya utformning av intranätet Komin som infördes i mars 2020 och som är ämnesbaserat bedömer vi att det bli lättare att hitta aktuella ramavtal och kontaktperson för respektive avtal.

Ovan beskrivna åtgärder kommer att genomföras 2020 och första halvåret 2021.

Genomförande av regelrätta upphandlingar

I punkt 13 i rapportens avsnitt om stickprovskontrollerna beskrivs brister angående ramavtal för färdtjänst med personbil. Upphandling av ramavtal för färdtjänst med personbil är genomförd och nytt avtal börjar gälla 2020-04-01. Nytt avtal är konstruerat så att utbetalningar endast kommer att göras till ramavtalsentreprenörer.

I punkt 24 i rapportens avsnitt om stickprovskontrollerna beskrivs brister angående ramavtal med Ventab. Nytt ramavtal började gälla 2019-03-12.

Förväntade effekter av ovan åtgärder

Genom att chefer löpande har dialog med sina medarbetare om regler för direktupphandling och varför dessa måste följas, skapas ett ökat lärande och en medvetenhet om vikten av att göra rätt.

Genom att tydliggöra förvaltningens organisation kring inköp och upphandling som innebär att respektive inköpssamordnare ska anlitas, kommer uppfyllelsen av relevanta regler och styrdokument att öka. Därmed minskar risken för att inköp och upphandlingar inte genomförs korrekt.

Jäv samt mutor och oegentligheter

Samtliga chefer ska löpande ha dialog på relevanta verksamhetsmöten i likhet med kommuntekniks rutin där man samlar nyckelpersoner och går igenom ämnet mutor och oegentligheter (beskrivs i rapporten i avsnitt 3.5.1 på sid. 36).

Översyn av regler och styrdokument angående jäv och oegentligheter samt säkerställa att de är kända bland medarbetarna.

Genomföra granskning av hur avdelningarna säkerställer att *Riktlinjer för att motverka tagande och givande av muta* och *Riktlinjer avseende jäv och andra intressekonflikter* är väl kända hos medarbetarna.

Åtgärderna kommer att genomföras under 2020.

Förväntade effekter

Ökad kunskap om och förståelse för riktlinjer och regler och till vem man som anställd ska vända sig vid jävssituationer och misstankar om oegentligheter. Minskad risk för att medarbetare försätts i eller försätter sig i situationer där misstanke om oegentligheter kan uppstå.

Ordförande

.....
Jan Olsson (S)
.....

Nämndsekreterare

.....
Josefin Haugthon
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]